

7 do 9 tednov stari 150 do 180 Din; 3 do 4 mesece stari 200 do 250 Din; 5 do 7 mesecev stari 350 do 380 Din; 8 do 10 mesecev stari 450 do 480 Din; eno leto stari 560 do 650 Din; kilogram žive teže so prodajali 6 do 7 Din; kilogram mrtve teže pa po 10 do 11.50 Din. Ovce komad 90 Din. Prodanih je bilo 143 svinj in ena ovca.

Padanje vrednosti zemeljskim zakladom.

Zadnje čase se vedno bolj množe poročila o novih najdiščih diamantov v Afriki. Pa ne le diamantov, ampak tudi srebra je čedalje več. Posledica tega je, da pada srebru cena. Tudi zlata produkcija se vedno bolj veča in pri draguljarjih se stalno kopičijo skladi dragih kamnov, ki jih ne more nihče kupiti, ker so predragi. Taka je podoba, da na eni strani svet ne ve, kam bi s svojimi bogastvi; po drugi strani pa ljudje stradajo in umirajo od lakote.

Obubožanje sveta je res povzročilo nezasišano razvrednotenje vrednot. Zlato, ki so po njem nekoč hrepeneli in segali vsi ljudje, je izgubilo dobršen del svojega prednostnega položaja. Dokler tvori podlago denarja najmočnejših svetovnih držav, se bo še nekako držalo. V resnici pa je že izgubilo mnogo svoje privlačnosti. Ali ni že dovolj značilno dejstvo, da ga ne najdemo skoro nikjer v prometu? Kdor ga ima, ga skriva v najglobljih zakladnicah pod zemljo, svet ga pa ne bo kmalu niti več poznal.

Navzlic vsem pretresljajem, ki jih je doživelo zlato v zadnjem času, pa se njegovo pridobivanje veča. Vsako leto ga izkopljejo 455.000 kg, največ v južni Afriki (220.000 kg), potem v Ameriki (60.000 kg), v Aziji in na Uralu (50.000 kg), v Južni Ameriki (20.000 kg) in v Rodeziji (20.000 kg).

Še večje razvrednotenje kakor zlato pa doživljajo diamanti. Doslej so našli in spravili v promet 20.000 kg diamantov s 100 milijoni karatov. Ta množina bi vsekakor zadostovala za dolgo dobo povpraševanja. A ljudje so nenasitni. Vedno iznova odhajajo kopači pod zemljo, da izderejo geološkim plastem kristale in jih vržejo na trg, kjer se vrši kupčija.

Že leta 1926 je ponudba diamantov dosegla višek. Takrat smo tudi doživeli, da niso neki komisiji dovolili pregledati diamantnih ležišč ob reki Oranje. Diamantna polja so zaprli z bodečo žico in vlada Kapske kolonije je dala ukaz, da se morajo diamanti zbirati in izročati samo po njej. Ta ukrep je izšel zategadelj, da bi se preprečil padec cen, ki je grozil diamantski industriji. Danes pobašejo 35% letne produkcije diamantov trezori južnoameriškega sindikata za diamante, Beers Corporation in druge tvrdke, ki trgujejo z diamanti. Na ta način se skuša cena diamantov obdržati vsaj na neki višini.

Manj od diamantov so izgubili na vrednosti rubini, ki jih pridobivajo v Burmi. Ta produkcija še danes ne presega produkcije pred 1000 leti in delj. Vse zemске zaklade je v ceni prekosil edino radij, ki se mu zaradi redkosti nikakor ne more zmanjšati vrednosti.

St. Peter pri Mariboru. Pretečeno nedeljo so imeli člani katoliškega prosvetnega društva v Studencih pri Mariboru izlet k St. Petru. V cerkvi Matere božje na Gorci so imeli sveto opravilo s pridigo, katero je opravil č. g. p. Marko. Isti dan popoldne pa so cerkveni pevci in prijatelji lepega petja napravili izlet v Metavo, kjer so imeli v Marijini kapeli na Metavskem hribu večernice.

Smarje pri Jelšah. Ker ni nihče poročal, smatram za dolžnost vam sporočiti o lepi prireditvi našega Katoliškega prosvetnega društva, ki je v nedeljo, dne 29. maja, uprizorilo dve krasni igri »Pri kapelici« in »Ne klči vraga«. Igrli sta krasno uspeli. Vsa čast našim vrlim igralcem, da so se potrudili ter svoje vloge res prav dobro rešili. Škoda, da se je uprizorila igra samo enkrat. Ker sta igri tako šaljivi, obenem pa tudi polni resnosti, bi menda kazalo ob prvi priložnosti igri ponoviti. Omenim naj tudi neko novost. Pri tej prireditvi je namreč nastopil prvič naš mladi tam-

buraški zbor, ki ga vodi naš vrli organist g. I. Kidrič. Fantje, le tako naprejte! Sedaj, ko imamo po zaslugi č. g. kaplana Rančigaja tako lepo poslikano dvorano in pa nov oder, prireditve tem težje pričakujemo.

Pokrajina bodočnosti.

So še na svetu tla, ki čakajo na človeka, da jih odpre javnosti, preorje, obdela in uživa sad dela. K pokrajinam bodočnosti spada brezdvomno severnoameriška Kanada, ki šteje danes komaj 10 milijonov prebivalcev, a bi jih prav lahko sprejela in prehranila 100 milijonov. Treba bi bilo samo pozidati mesta in jih zvezati z železnico. V Kanadi je še dovolj dela za človeštvo.

Zemeljski zakladi Kanade so neprecenljivi. Tamkaj so na celem svetu največje zaloge premoga, katere bi bilo nemogoče izčrpati v tisočletjih. Zelo mnogo je železne rude. Poleg Afrike daje Kanada svetovnemu trgu največ zlata. Kanada posedata tudi svetovni monopol na pridelavo nikla.

Pretežni del kanadske posesti je državna last. Farmerjem daje država zemljo brez zakupnine; njej je predvsem ležeče na tem, da se spremeni doslej neobdelana zemlja v rodovitno. V Kanadi prospeva tobak in vinogradi rodijo plemenita vina. Kanadske jabolke se razpošiljajo po celem svetu. Znana je kanadska pšenica, s katero se preplavlja tudi Evropa.

Skraja so bili mnenja, da v Kanadi ne bo rodila pšenica, saj je vendar zemlja zamrznjena do marca. Uporabili so pri pridelavi pšenice najbolj moderne načine in so dosegli, da je tamkaj zrela pšenica v 90 dneh. Sedaj si prizadevajo, da bi dosegli še hitrejšo žetev in s tem omogočili pridelavo pšenice tudi po onih neizmernih kanadskih ozemljih, ki se razprostirajo proti severnemu tečaju. Treba pomisliti, da si je v poletnih časih v tečajnih krajih solnce noč in dan in da bi bila pšenica izpostavljena rasti celih 24 ur.

Kanada je dežela »neomejenih možnosti« in bo tekom 100 let podarila človeštvu še marsikateri uspeh in dovolj bogastva.

sebeno utrdili, da bi kljubovali najtežjim topovskim krogam. Kakor že omenjeno, je bila zgrajena sisačka trdnjava na polotoku podobnemu kolenu, katerega tvori Kolpa pred izlivom v Savo. Iz Kolpe sta bila izkopana v obrambo trdnjave dva jarka ali kanala. Spodnji je bil širok, zgornji ozek, a oba sta bila globoka. Med obema kanaloma je bil ozek prehod po suhem, ker jarka se nista zlivala eden v drugega. Tokrat so kanala poglobili, da bi bila dovoljna ovira. Jabelko nesporazuma med vrhovnim poveljstvom v Zagrebu in med branitelji je bil lesen most preko Kolpe, ki je tvoril zvezo trdnjave proti Zagrebu in Karlovcu. Sisačka kanonika-poveljnika sta predlagala, da se naj most razruši pred oblego, da ne bo kakor nalašč pripravljen za vsestransko kretanje turških čet. V Zagrebu pa so odločili, da mora most ostati, saj bo došla oblegancem pomoč, ni pa mogoče določiti v naprej iz katere strani.

Angel tolažbe, buditelj k hrabrosti in k zupanju v Boga je bil za posadko in civilno prebivalstvo vitez Pavel. Vojaki so ga čislali kot izredno močnega ter izkušenega bojevnika; ostalim

meščanom se je prikupil z ljudomilostjo napram starejšim in posebno še deci. Pogostoma je delil miloščino med revnejše in bil na glasu, da ni samo junak, tudi darežljiv bogatin, ki je pripravljen pomagati siromaku ob vsaki priliki.

Pravi praznik za Siščane so bile vojaške vežbe na ravni krog trdnjave, pri katerih je kazal Pavel svojo moč in sigurnost v loku. Ne smemo pozabiti, da se je bil proslavil med Hrvati tudi Topliškevi Miha. Kakor smo že beležili, je dal Hasan paša povelje, naj se popravi razdrti most čez Kolpo pri Petrinji in če mogoče, naj se zgradi še nov most preko Odre nad Siskom. Siščane je bilo resno strah pred novo zgradbo čez Odro, ki bi bila omogočala čisto prosto premikanje turških bojnih sil na vse strani. Tudi preko popravljenega petrinjskega mosta so udirale turške patrulje, neprestano ropale in si ogledovale z drugega brega Kolpe utrjevalna dela pri Sisku. Nemški orožarji so izdelali načrt za uničenje mosta pri Petrinji. Za izvršenje nadvse drzne nakane se je javil prostovoljno Pilštajncan Topliškevi.

Nekoliko nad turško trdnjavo Petrinja je zbi-

Golob je krožil nekaj časa po zraku, nato pa je zletel proti Nordwiche, odkoder je bil pripeljan. Pilot se je motal nekaj časa krog krmila, ne da bi se bil mogel odločiti za gotovo smer. Njegovo edino upanje je bilo dejstvo, da on lahko prevozi na uro 150 km, golob pa preleti 90 km. Pa je le premagal človek ptico. Pilot je pribrzel v Nordwich 15 minut pred golobom in je prejel od letalskega kluba lepo nagrado.

Priprave za uvoz vina v Zedinjene države.

Francija s paznim očesom zasleduje gibanje v Zedinjenih državah, zlasti gibanje »mokrih« pri volitvah. Tako se je izrazil B. W. Lawless, ki se je ne-

St. Peter pri Mariboru. Zalosten dogodek, ki se je zgodil v sosedni občini Grušova, je močno pretresel tudi naš Sempeterčane, saj je to že tretji žalostni pojav s smrtnim izidom v tekočem letu v Grušovi. — Učenci deške osnovne šole so priredili izlet na Boč, učenke dekliške šole pa gredo v Dolnjo Lendavo. Ne zdi se nam pa umestno, da se v današnjih časih, ko morajo starši gledati kako in za kaj porabijo sleherni dinar, prireajo tako daljni izleti in to tem bolj, ker je otrokom revnih staršev udeležba onemogočena. — Prihodnji četrtek se vrši pri nas kanonična vizitacija združena s skušnjo šolskih otrok iz verouka. Vdrugič pride med nas g. dekan msgr. Umek. — Število naročnikov Mohorjeve družbe je letos naraslo. Zelo lepo. Saj je dobra knjiga tudi najboljši prijatelj.

Sv. Urban nad Mariborom. Že pred 400 leti je bila tu gori postavljena cerkev v čast sv. Urbanu, varuhu naših vinskih gor. Pred 150 leti pa so jo vsled višjega ukaza tako popolnoma zanemarili, da je začela razpadati in so z njenim materialom pozidali novo župnišče pri Sv. Križu. Toda vrli sosedje niso mirovali, dokler niso sredi prejšnjega stoletja postavili nove lične cerkve na naši prekrasni višini. Nepozabni naš knežsko in služabnik božji A. M. Slomšek jo je šesto pobinkoštno nedeljo leta 1861 ob veliki udeležbi dolancev in hribocev slovesno posvetil in še sedaj se je med tukajšnjim prebivalstvom ohranila govorica, kako čudovito ljubeznivo in prijazno se je takrat s priprostim narodom razgovarjal. Vsako leto se sedaj obhajamo hvaležni spomin na to, in sicer šesto pobinkoštno nedeljo ter ga bomo obhajali tudi letos dne 26. junija s pričetkom ob pol desetih. Zadnjo nedeljo, dne 12. junija, pa se nam je zdelo, da se ponavlja velika slovesnost 1861. leta. Vsaj toliko ljudstva tu gori nismo gledali ne ob petdesetletnici naše cerkve in tudi ne, ko smo pred par leti dobili nove zvonove, čeprav smo oboje veličastno slavili. Mogočni kresovi v soboto zvečer in veselo grmenje topičev je naznanjalo daleč naokrog izredno slovesnost drugega dne ter pri-

vabilo k nam veliko množico domačih župljanov, sosednih Križančanov s svojim g. župnikom, Mariborčanov in vernikov od Sv. Jurija, obeh Sv. Kungot in iz Svečine. V krasnem in jednatem nagovoru nam je monsignor Vreže, profesor iz Maribora, po besedah napisal na slavlolu »Gospod, ljubim lepoto tvoje hiše« razložil zgodovino okrasitve naše, ki se s svojimi novimi stenski in stropnimi slikami — izvršenimi po dobro znanem slikarskem mojstru Fr. Horvatu v Mariboru — izvrstno postavlja in bi delala čast marsikateri župniji; po končanem darovanju za cerkvene potrebe in po izvršeni slovesni blagoslovitvi zunanosti in notranosti pa je ganljivo opravil slovesno sveto mašo ob asistenci križanskega in domačega g. župnika ter navdušeni Te Deum za srečno končano delo. Tako je postala naša gora in cerkev še bolj privlačna sila za mnogoštevilne častilce sv. Urbana. Da bi se le tudi vsi hvaležno spominjali svojega Stvarnika, ki nam je dal in tako krasno uredil ta prelepi kos slovenske zemlje!

Remšnik. Zadnjo nedeljo majnika je šel Marijin vrtec iz Remšnika na Kaplo na izlet. Tam so otroci peli pri sveti maši in po svojih skromnih močeh igrali tri igrice in deklamirali ter govorili, da je bilo občinstvo zadovoljno. Gostoljubnost domačinov je bila na višku. Zato se najiskrenejše zahvaljujejo otroci in voditelj g. župniku na Kapli za vso pripravo in postrežbo kakor tudi gostilni Rihter ter sploh vsem, ki so stregli. Bog Vam povrni ter Vas krepčaj v teh hudih časih.

Remšnik. Na večer, 11. maja, je gorel na Remšniku pri kapelici sv. Boštjana mogočen kres. Zbralo se je okrog 20 oseb, ki so veselo kramljale ter popevale narodne pesmi. Poleg velikega kresa je bilo še 12 malih, katere je zažgal fant iz narodne hiše in dobre kmetijske družine. Naštelo se je v občini še pet drugih kresov, ki so se gotovo videli po celem severnem Pohorju in Dravski dolini. Ohranimo naravno zavest!

Remšnik. Tudi tu se zajeda gospodarska kriza v delavske domove in v borne kočice malih posestnikov. Da bi bodo brezposelnim in ubožnim vsaj nekoliko blažili, je dobrodelni odbor povzel nabiralno akcijo. S polno roko so se od hiše do hiše trudili: gđc. Marica Grögl, g. Beloglavec Maks, šolski upravitelj g. Golob Simon,

g. Zupan Anton, g. Smole Maks in g. Rebernik Rudolf. Tudi šolska mladina je doprinesla k umiljenju krize z lepo šolsko igro »Pomladna bajka«. Fantje in dekleta so se pa postavili z igro »Skriven zaklad«, ki je pod vodstvom tukajšnje učiteljstva prav dobro uspela. Čisti dobiček igre je naklonil dobrodelni odbor brezposelnim in ubožnim na Remšniku, tako da jim je lahko razdelil 860 Din. Vsem, ki so se za svoje bedne žrtvovali, bodi plačilo zavest, da so slišali pesnikov glas: Odpri srce, odpri roke, otiraj bra-tovske solze!

Trbonje. V pondeljek, dne 6. junija, se je zgodila pri Sv. Danijelu velika nesreča, ki je skoro zahtevala človeško žrtev. Mežnarjev sin Miha je vozil les na žago v Trbonje. Pri Uršniku, kjer so ravno obhajali svatbo, je konj zavozil na stransko pot in zvrnil voz z dvema debelima hodom na mladega voznika. Nesrečo je zagledala Uršnikova dekla, ki je hitro poklicala domače, da so ponesrečenega, po obrazu čisto črnega in nezvestnega, rešili izpod težkega lesovja. Pozneje se je zopet zavedel. K sreči so ostali njegovi udje nepoškodovani. Vendar pa je zadobil notranje poškodbe na prsnem košu, na katerih silno trpi. Mladenč se nahaja v domači oskrbi. — Ker je Sv. Danijel zelo lepa izletna točka, nas je obiskal profesor Baš iz Maribora s III. letnikom ženskega učiteljskega. Ogledali so si v Trbonjah Čigulovo dimnico in moderno zgrajeno osnovno šolo. Pri Sv. Danijelu so bili pri posestniku Božiču dobro postreženi s črnim kruhom in hruševcem. Dobro razpoloženi so se podali od tam v grad »Buchenstein« pri Dravogradu, kjer so si ogledali in občudovali dragocenosti notranjčine gradu. G. profesor je svojim učenkam poljudno in znanstveno obrazložil pomen starinskih predmetov, ki se nahajajo v gradu »Buchenstein«. Med povratkom na kolodvor se je razlegalo veselo petje po solnčnem Dravogradu. Vrnili so se veseli v Maribor. — Očividec.

Sv. Kunigunda na Pohorju. Dne 5. junija smo tukaj pokopali pridno gospodinjico Katari- no Prelogar, 64 let staro. Bolehala je par mesecev na hudi želodčni bolezni, proti kateri ni bilo nobene pomoči več. Bila je skrbna in delavna gospodinja, ki je Bogu dajala, kar je božjega. Gospodinja je bila na eni najboljših kmetij, pa je tudi revežem rada dala kruha. Bog daj še več tako pridnih in dobrih gospo-

davno povrnil iz Francije, kamor je bil poslan od vinarkega trsta za uvoz vina. Dalje je izjavil, da so Francozi prepričani, da bodo Amerikanci v jeseni glasovali za povrnitev vina in piva, in da že sedaj delajo priprave, da bodo imeli v zalogi do 200 milijonov kvartov vina, da ga bodo lahko takoj pričeli izvažati v Ameriko, ko bo konec alkoholne prepovedi.

Zveza med letalom in podmornico.

Eden najnovejših napredkov na polju radio-raziskovanja je iznajdba francoskega inženjerja, ki obstoji v tem, da je mogoče prenesti radio-valove na globoko pod vodo vozeče podmornice in istotako iz

lo in zvezalo vojaštvo iz Siska ob levem Kolpinem bregu splav. Hlodovalje splava so polili na debelo s smolo. Na splavu sta bila dva soda: eden z železjem obbit ter zaprt, poln smodnika; drugi do vrha napolnjen s smolo. Splav je bilo treba spraviti neopaženo v noči po Kolpi navzdol proti petrinjskemu mostu in ga pritrditi k eni izmed mostnih soh ali koz. Ko bi obtičal splav ob koz, bi se morali zapaliti s smolo pomazani hlodi in sodček s smolo. Ogenj bi zanetil smodnik v močno zadelanem sodu, ki bi se razpočil in raztrgal most. Povrh bi še zgoreli leseni deli mosta.

Da zaigrajo Turkom eno neprijetno, so si izbrali kristjani deževno noč, ki je bila temna. Turčin v Petrinji niti slutiti niso kake nevarnosti ali drznosti. Splav je bil pripravljen, opremljen z vsem potrebnim in Miha je skočil nanj kot krmar. Vse je šlo po sreči, kakor je bilo zamišljeno. Junaški splavar je zadel ob koz, zanetil smolo, skočil v vodo in se rešil s plavanjem na krščanski breg Kolpe. Je že bil na suhem, ko je gorel splav s polnim plamenom, da je bila razsvetljena reka daleč na okoli, vendar zaželjene eksplozije

smodnika še ni bilo. Plamteče prasketanje smole, ki je užigala most od spodaj navzgor, je vzbudilo pozornost turške posadke v trdnjavi. Nočno tišino so prekinili klici, kletvice od leve in desne in že se je usula cela jata Turčinov preko mosta, da si ogleda, kaj da gori tako mogočno na sredini reke. Ko je bila polovica mosta natrpano polna radovednežev, je mogočno zablisnilo, puhnilo kvišku in med silnim pokom se je prelomil most in je frčalo po zraku tramovje z nekaj po deset Turki vred. Pok razstrelbe se je razblinil v noč, nadomestilo ga je dolgotrajno, obupno kričanje ranjencev in vseh, ki so se bili zbrali na mostu. Obča zmeda, katero je povzročila eksplozija, je preprečila pravočasno gašenje, vnelo se je od smole suho tramovje in most je zgorel v kratkem do nekaterih preostankov koz. Hasan paša razstreljenega in požganega mosta ni zgradil na novo, tudi onega preko Odre se ni lotil, pač pa je kaznoval s smrtjo stražo, ki je spregledala nočni napad na petrinjski most.

Topliškekov junaški čin je storil mnogo za povzdigo srčnosti med sisačko posadko in prebi-